

Felkészülés a 2018/2019 influenza szezonra

A tájékoztatás célja:

A kórházak és az egészségügyi dolgozók pontos és naprakész adatokkal, higiénés szabályokkal és intézkedésekkel legyenek képesek a fertőzések lokalizálására, a fertőző folyamatok megszakítására, és a kialakult helyzetek kezelésére és lehető legrövidebb időn belüli megszüntetésére

Az influenza szezonban való felkészülésben nagy szerepe van, mint a munkáltatónak, mint a munkavállalóknak.

Az Országos Tisztifőorvosi körlevelében szabályozza minden évben az influenza szezonra való felkészülést. Ez tájékoztatás jellegű, hogy mit kell tennie a különböző egységeknek az influenza időszakban és rendelkezik az oltandók köréről az egészségügyi és a szociális szférában.

A 2018/19 évi influenza szezonra történő felkészülés feladatai az alábbiakban foglalhatók össze.

AZ INFLUENZA MEGBETEGEDÉS ESETDEFINÍCIÓJA

Az alábbi tünetek hirtelen megjelenése, és az alábbi négy általános tünet legalább egyike:

- hőemelkedés vagy láz,
- rossz közérzet,
- fejfájás,
- izomfájdalom,

És az alábbi légzőszervi tünetek egyike:

- köhögés,
- torokfájás,
- légszomj.

AZ INFLUENZAVÍRUS OKOZTA MEGBETEGEDÉS ESETDEFINÍCIÓJA

Gyanús eset:

Olyan személy, akinek 38°C, vagy annál magasabb láza van, köhög, és általános levertségről panaszkodik.

Valószínűsíthető eset:

Olyan beteg, aki a gyanús eset feltételeinek megfelel, és az előzetes laboratóriumi eredménye pozitív, vagy légzési elégtelenség/halál lépett fel, és más diagnózist nem állapítottak meg a szakértők, vagy nagyon megalapozott epidemiológiai kapcsolatot találtak.

Megerősített eset:

Az influenza-vírus irányában pozitív eredménnyel végzett PCR vizsgálat, vagy vírustenyésztéssel igazolt fertőzés.

TEENDŐ AZ INFLUENZA MEGBETEGEDÉSEK HALMOZOTT ELŐFORDULÁSA ESETÉN

Az influenzában vagy influenza-szerű megbetegedésben szenvedő ápoltak számának megemelkedése esetén haladéktalanul értesíteni kell a Budapest Főváros Kormányhivatala Kórházhigiénés Nemzetközi Oltóhelyi és Foglalkozás-egészségügyi Osztályát.

IZOLÁCIÓ A JÁRVÁNY IDEJE ALATT

A járványos méretűvé vált fertőző beteg halmozódás esetén a kórházakban az alábbi izolációs intézkedések válnak szükségessé melyeket minden dolgozónak be kell tartania munkavégzése teljes idejében a járvány befejeztéig.

Az izoláció 3 feltételének (személyi, tárgyi, intézményi) a járvány ideje alatt folyamatosan biztosítottaknak kell lennie.

Influenza csomagot kell létrehozni melyben felület és kézfertőtlenítőket, és védőfelszereléseket helyeznek el. A csomagot elérhető helyen kell elhelyezni, mely, járvány esetén azonnal felbontandó.

1. Az izoláció intézményi követelményei, feltételei:

- a) A fertőző betegeket a kijelölt osztályon kell elhelyezni.
- b) A fertőző betegeket ellátó kórtermeknek lehetőség szerint vizesblokkal kell rendelkeznie!
- c) A fertőző beteg vizsgálatát lehetőség szerint helyben kell elvégezni. Amennyiben ez nem lehetséges, az elszállítás, a vizsgálat és a visszaszállítás ideje alatt a betegnek folyamatosan orr-száj maszkot kell viselnie!
- d) Olyan rendszert kell kialakítani, amely biztosítja, hogy a fertőzött vagy fertőzésre gyanús betegek a szakrendelésen való megjelenéskor haladéktalanul azonosíthatók legyenek. A légúti infekció tüneteivel rendelkező beteget fel kell szólítani, hogy vegye fel a sebészi maszkot és tartsa be a légzési higiéné/köhögési etikett szabályait. Abban az esetben, ha van kialakított speciális légúti izoláló helyiség, a beteg a maszkot leveheti, amennyiben ilyen helyiség nincs, a maszknak a betegen kell maradnia. Amikor a beteg a vizsgáló helyiséget (rendelőt) elhagyja, a helyiségben szellőztetés történjen.
- e) A fertőző ápoltak ellátásához szükséges anyagokat és eszközöket a kijelölt osztályon kell tartani! A keletkező veszélyes hulladékokat a betegágy melletti veszélyes hulladékgyűjtő zsákba kell gyűjteni! E célból minden betegágy mellé külön veszélyes hulladékgyűjtő zsákot kell kihelyezni.
- f) A kijelölt fertőző beteg részlegen kívül az ott ápoltak nem mozoghatnak, nem tartózkodhatnak.

2. Az izoláció személyi feltételei:

- a) Minden, a közvetlen betegellátásban részt vevő személynek (orvos, ápoló, betegszállító, takarító stb.) a standard izoláció betartása szigorúan kötelező.
- b) A fertőző betegek ellátását olyan munkavállalók végezzék, akik a betegségen már átestek, vagy akiket a 2018/2019. évi influenza vakcináció során immunizáltak.

3. Az izoláció tárgyi feltételei:

- a) A járvány ideje alatt folyamatosan, megfelelő mennyiségű és minőségű egyéni védőeszközt (orr-száj maszk, FFP2 kategóriájú légeztvédő fél álarc (aerosol képződés esetére), sapka, gumikesztyű, védőszemüveg) kell biztosítani a munkáltatónak

- b) A higiénés kézfertőtlenítést a kórház minden egységén/osztályán virucid hatású kézfertőtlenítő szerrel kell végezni, melyet a munkáltató kötelessége biztosítani
- c) A felületeket, az ellátás során használt eszközöket virucid hatású fertőtlenítőszerrel kell kezelni melynek megfelelő mennyiségű ellátásáról a munkáltatónak kell gondoskodnia
- d) A járvány ideje alatt a kézmosáshoz és kézfertőtlenítéshez folyamatosan megfelelő mennyiségű egyszer használatos papírtörölközőt biztosít a munkáltató
- e) Azon eszközök esetében melyek kiválthatóak egyszer használatos eszközökkel, lehetőség szerint az utóbbit alkalmazzuk!
- f) Az ellátás során keletkező fertőzött textíliákat külön gyűjtik, ügyelve arra, hogy az további infekciók forrásává ne válhasson! A fertőzött textíliákkal teli gyűjtőzsákokat véglegesen lezárjuk oly módon, hogy újra nyitni ne lehessen, majd „**FERTŐZŐ**” felirattal látjuk el! A zsákon feltüntetjük, hogy influenza-járványos osztályról került ki.

A munkavállaló feladata a higiénés szabályok szakszerű és szigorú betartása.

A munkavállaló halmozódás esetén köteles jelenteni a higiénés szolgálat felé.

Amennyiben a munkavállalónál influenzaszerű megbetegedés jelentkezik, nem vehet részt a betegellátásban és az ápolási tevékenységekben.

FERTŐTLENÍTÉS

- a) A járvány megkezdődésétől folyamatos fertőtlenítést kell végezni
- b) A fertőtlenítő takarítás minden esetben ki kell, terjedjen az alábbi felületek mindegyikére: padozat, falburkolat, berendezési tárgyak, ágyak, ágyvégek, vizesblokkok, ajtók, ajtókilincsek.
- c) A fertőtlenítő takarítás mellett a fertőző betegeket ellátó részlegen étkezésre használt evőeszközöket (evő-, ivóeszközök) minden esetben fertőtlenítő mosogatásnak kell alávetni
- d) Az elkülönítő osztályon keletkező váladékokat (orr-, torokváladék, köpet) minden esetben virucid hatású váladékok fertőtlenítésére alkalmas szerrel kell fertőtleníteni
- e) A váladékokkal láthatóan kontaminált felületeket virucid hatású felületfertőtlenítővel kell fertőtleníteni
- f) A betegszobában, valamint a közös használatú helyiségekben gyakori szellőztetést kell végezni

LÁTOGATÁS KORLÁTOZÁSA

- a) Az influenza-járvány teljes időszaka alatt a fertőző betegeket ellátó osztályon/osztályokon látogatási tilalmat rendelnek el.
- b) Szükség esetén az újabb megbetegedések elkerülése érdekében saját hatáskörben a kórház teljes területén látogatási tilalmat rendelhetnek el
- c) A hozzátartozók tájékoztatásának fontos szerepe van (hirdetmény, média).
- d) A látogatási tilalom betartásában a biztonsági, porta szolgálat, segít.

GYÓGYULTAK HAZABOCSÁTÁSA

- a) A fertőzésből (és az esetleges alapbetegségből vagy szövődményből) felgyógyult beteget mihamarabb otthonába kell bocsájtani
- b) A beteg zárójelentésében fel kell tüntetni, hogy járvány-osztályról távozott.

- c) A beteg az osztályt csak fertőtlenített ruházatban hagyhatja el. Személyes tárgyait távozása előtt fertőtleníteni kell. Amennyiben nem fertőtleníthető a tárgy, az osztályon marad és fertőző veszélyes hulladékként kell kezelni.

AZ INFLUENZAVÍRUS ELLENI IMMUNIZÁLÁS RENDJE

- a) Az egészségügyi dolgozókat a Budapest Főváros Kormányhivatala Kórházhygiénés Nemzetközi Oltóhelyi és Foglalkozás-egészségügyi Osztály által biztosított 3Fluart vakcinával kell beoltani
- b) Az oltásokat a dolgozók oltási könyvében, dokumentálni kell
- c) Az oltóanyagokat hűtve (2-8°C) kell tárolni

Hazánkban – az elmúlt évekhez hasonlóan – 1,3 millió térítésmentes vakcina áll rendelkezésre a rizikócsoporthoz tartozók influenza elleni védőoltásához.

I. Térítésmentes védőoltásra jogosultak (3 éven felüliek esetén):

A) Fokozottan veszélyeztetettek kockázati csoportjai:

- **60 éven felüliek, egészségi állapotuktól függetlenül;**
- krónikus légzőszervi betegségben szenvedők, asztmás betegek;
- súlyos elhízás vagy neuromusculáris betegség miatt korlátozott légzési funkciójú betegek;
- szív-, érrendszeri betegségben szenvedők (kivéve a kezelt magasvérnyomás-betegséget);
- veleszületett vagy betegség/kezelés révén szerzett immunhiányos állapotban szenvedő betegek (beleértve a HIV-pozitív személyeket, daganatos betegségben szenvedőket is);
- krónikus máj- és vesebeteg;
- anyagcsere-betegségben szenvedők, pl. diabetes;
- várandós nők;
- azok a nők, akik a gyermekvállalást az influenza szezonális időszakára tervezik;
- ápolást, gondozást nyújtó, rehabilitációs, átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben, lakóotthonokban, vagy egészségügyi intézményekben huzamosabb ideig ápolott, gondozott személyek;
- tartós szalicilát-kezelésben részesülő gyermekek és serdülők (a Reye-szindróma veszélye miatt).

B) A fertőzés átvitele révén veszélyeztető személyek:

- egészségügyi dolgozók, különös tekintettel a transzplantációs, az onkológiai, a hematológiai, a dializáló, szülészeti-nőgyógyászati, a felnőttek és a gyermekek számára intenzív ellátást nyújtó, valamint a krónikus belgyógyászati osztályokon a betegekkel közvetlen kapcsolatba kerülő személyekre, továbbá a várandós nők és az újszülöttek, csecsemők gondozását végző egészségügyi dolgozók (beleértve a védőnőket is);
- ápolást, gondozást nyújtó egészségügyi/szociális intézmények dolgozói.

C) Állattenyésztés területén dolgozók:

- sertés és baromfi tartásával, valamint ezen állatok szállításával foglalkozók;
- baromfifeldolgozóknál, a vágóhidakon dolgozók;

- állati eredetű influenzavírussal fertőzött vagy arra gyanús állatok megsemmisítésével foglalkozók.

D) Az illegális/legális bevándorló külföldiekkel munkavégzésük során, vagy szervezett segítségnyújtás keretén belül közvetlen kapcsolatba kerülő személyek.

E) A köznevelési intézményekben foglalkoztatott személyek.

(A köznevelési intézmény meghatározása a 2011. évi CXCV. törvény 7.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint.)

II. Térítésmentes védőoltásra jogosultak (6 hónaposnál idősebb, de 3 évesnél fiatalabb csecsemők és gyermekek esetén):

- krónikus szív-érrendszeri, és/vagy légzőrendszeri betegségben szenvedő gyermekek (beleértve a bronchopulmonáris dysplasiát, cysticus fibrosist és asztmát), akiknek az állapota rendszeres orvosi ellenőrzést vagy kórházi kezelést igényel;
- veleszületett vagy szerzett immundeficienciában szenvedők;
- vesebeteg gyermekek;
- anaemiában, hemoglobinopathiában szenvedők;
- hosszantartó acetilszalicilsav terápiában részesülők;
- egyéb krónikus betegségben szenvedők (diabetesek, anyagcsere betegek);
- egészségügyi intézményben tartósan ápolt gyermekek, csecsemő- és gyermekotthonok lakói.

Budapest 2018. 10.24.

Bencsik Andrásné